

Delrapport 1

Om diskrimineringens omfattning och karaktär

En undersökning om diskriminering i Stockholm stad

maj 2004

Syftet med undersökning

Syftet med att påbörja enkätundersökningen var "att undersöka diskrimineringens omfattning och karaktär". Resultatet och informationen från undersökningen skulle därefter kunna ligga till grund för eventuella åtgärder.

Genomförande

Enkäten innehöll 25 frågor, vilka handlade om olika aspekter av diskrimineringen (se bilaga).

Enkätundersökningen omfattade 1000 utrikes födda vuxna personer i Stockholms kommun. Uppdraget att göra urvalet gavs till SCB, Statistiska centralbyrån, som skulle ur registret över totalbefolkningen slumpa ut 1000 utrikes födda vuxna personer. Vidare fick SCB följande specifikation:

- Hälften av respondenterna skulle vara kvinnor och hälften män.
- Alla respondenter skulle ha bott i Sverige i minst 5 år.
- Av de 1000 personer tillfrågade 250 skulle vara födda i Norden, 150 i övriga Europa, 250 i Asien, 250 i Afrika och 100 i övriga världen. Anledningen till denna fördelning över världsdelar var dels att återspegla de lokala förhållandena rörande utrikes föddas sammansättning i kommunen, dels att möjliggöra en jämförelse mellan respektive grupper om hur de upplever diskriminering.

Efter urvalet postade SCB under januari 2004 enkäten till respondenterna. En första påminnelse skickades till dem som inte svarat efter första utskicket, och en andra påminnelse till dem som inte hade svarat efter andra utskicket. Respondenterna fick skicka tillbaka sina svar till SCB, som i någon vecka efter andra påminnelsen postade alla enkäter som var besvarade till oss.

Vi har därefter sammanställt utvalda delar av svaren och nu presenterar vi vår första delrapport. I denna delrapport sammanställdes resultat rörande respondenternas svarsfrekvens, diskrimineringens omfattning, dess intensitet, karaktär och fördelning inom olika samhällssektorer. Vår ambition är att komma ut med resterande delar av svaren efter deras sammansättning i kommande delrapport.

Sammanfattning av undersökningens resultatet

- *Över en tredjedel (37 %) av de utrikes födda har känt sig diskriminerade minst en gång under de senaste tre åren (Diagram 1).*
- *Diskrimineringens omfattning är lägre för den nordiska gruppen och högre för de övriga grupperna. Exempelvis känner sig de som är födda i Afrika och övriga världen i mycket större utsträckning utsatta för diskriminering än den som är födda i Norden. (Diagram 1).*
- *Över hälften av dem som är födda i Asien och Afrika har känt sig utsatta för diskriminering (Diagram 1).*
- *Av alla de som känt sig utsatta för diskriminering har 76 procent känt sig diskriminerade tre gånger eller fler (Diagram 2).*
- *90 procent av de som har känt sig diskriminerade har känt sig utsatta för etnisk diskriminering (Tabell 2).*
- *Enligt svaren förekommer mest diskriminering i följande samhällssektorer: arbetsmarknaden, restaurangbranschen, hälso- och sjukvården samt bostadsmarknaden (Tabell 3).*

Resultatpresentation

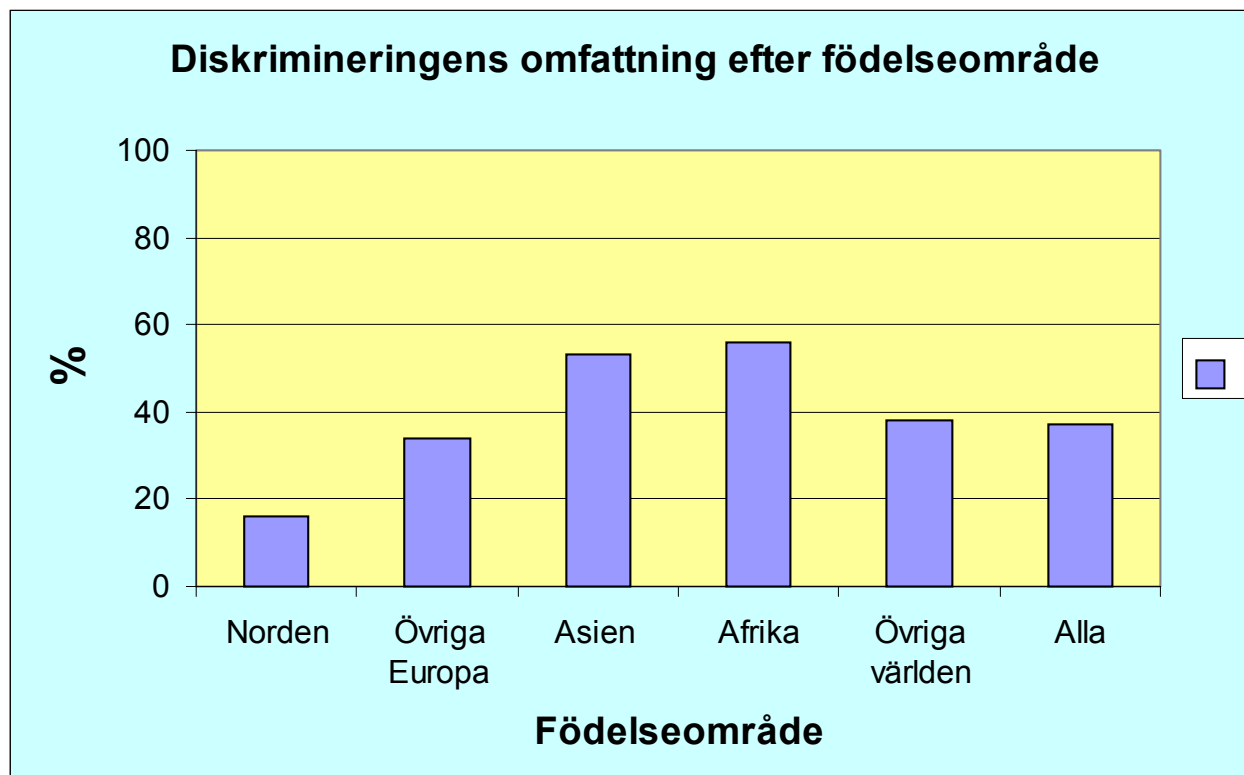
Av tabellen nedan framgår att svarsfrekvensen blev 52 procent, och att det är fler kvinnor än män som har besvarat enkäten. Högsta svarsfrekvens hade de som var födda i Norden (64%) och lägsta de som var födda i Afrika (39%). Liknande enkätundersökningar har genomförts i Umeå, Norrköping och Göteborg med likartade svarsfrekvenser: Umeå hade 56 procent i svarsfrekvens, Göteborg 56 procent och Norrköping 57 procent.

Tabell 1: Antal och andel svar, samt fördelning efter kön

Födelseområde	Antal utskickade enkäter	Antal svar	Svarsfrekvens (%)	Antal män	Antal kvinnor
Norden	250	159	64 %	74	85
Övriga Europa	150	79	53 %	34	45
Asien	250	136	54 %	63	73
Afrika	250	98	39 %	53	45
Övriga världen, varav: - Nordamerika - Sydamerika	100 --- ---	47	47 %	21	26
Ej fullständigt födelseområde	---	4			
Totalt	1000	523	52 %	245	274

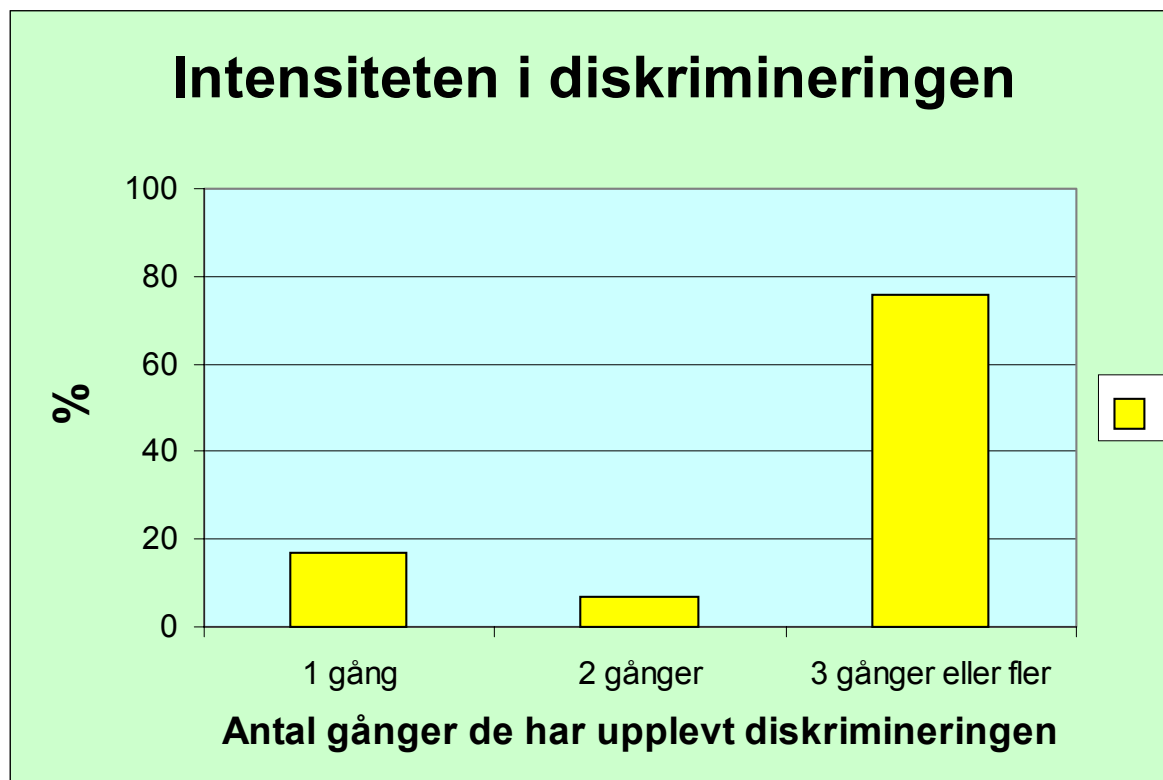
Sammanställningen av enkätsvaren visar (Diagram 1) att över en tredjedel (37 %) av de utrikes födda som hade svarat har känt sig diskriminerade minst en gång under de senaste tre åren. Vidare kan vi se att diskrimineringens omfattning är lägre för den nordiska gruppen och högre för de övriga grupperna. Exempelvis har personer födda i Afrika känt sig diskriminerade tre gånger mera än de som är födda i Norden. Över hälften av de svarande som är födda i Afrika och Asien har känt sig utsatta för diskriminering (Norden 16%, övriga Europa 34%, Asien 53%, Afrika 56%, övriga världen 38%)

Diagram 1

En av de frågor som ställdes i enkäten handlade om intensiteten i diskrimineringen, d.v.s. hur ofta en person anser sig ha blivit utsatt för diskriminering under de senaste tre åren. Svaren visar att 17 procent anser sig ha blivit utsatta för diskriminering en gång, 7 procent två gånger och hela 76 % tre gånger eller fler.

Diagram 2

Undersökningen visade vidare att bland dem som är födda i Asien och Afrika och som har känt sig diskriminerade anser drygt 80 procent att de har blivit utsatta för diskriminering tre eller fler gånger under de senaste tre åren.

För att ta reda på diskrimineringens karaktär ställde vi frågan om diskrimineringen berodde på etnicitet, kön, funktionshinder eller sexuell läggning. Sista raden i nedanstående tabell visar att 90 procent av dem som hade känt sig diskriminerade hänvisade till etnisk diskriminering. Vi kan även notera att 19 procent kände sig diskriminerade på grund av religion, 33 procent på grund av kön, 4 procent på grund av funktionshinder och 3 procent på grund av sin sexuella läggning.

Tabell 2: Diskrimineringens karaktär

Födelseområde	Diskriminering p.g.a.				
	Etnicitet	Religion	Kön	Funktionshinder	Sexuell läggning
Norden	84 %	16 %	56 %	4 %	16 %
Övriga Europa	81 %	0 %	22 %	4 %	0 %
Asien	94 %	25 %	29 %	3 %	0 %
Afrika	96 %	24 %	34 %	6 %	0 %
Övriga världen	83 %	17 %	33 %	0 %	6 %
Totalt	90 %	19 %	33 %	4 %	3 %

Vi ville också ta reda på inom vilka samhällssektorer de diskriminerade känner sig diskriminerade. Enkätsvaren visar följande.

Tabell 3: Diskrimineringens spridning över olika samhällssektorer

Samhällssektor	Andel av de svarande som har känt sig diskriminerade
Arbetsmarknad	48 %
Restaurang/pub/disko	35 %
Hälso- och sjukvården	21 %
Bostadsföretag/förening	15 %
Skola/universitet/kurs	14 %
Socialtjänsten	11 %
Rättsväsendet	11 %
Facket	11 %
Fastställande av listor/ politik	3 %
Föreningsliv	3 %
Övrigt	16 %

Vid frågor kontakta Julio Fuentes 070-5382959